

ÄLVSBYNS
KOMMUN

ÄLVSBYNS KOMMUN

Risk- och sårbarhetsanalys

2019-2022

Dokumenttyp ?	Dokumentnamn Risk- o sårbarhetsanalys	Fastställd/upprättad 2019-08-26 KS § 95 enl delegationsbeslut	Beslutsinstans KS	Giltighetstid 2022
Dokumentansvarig Risk- o säkerhetssam- ordnare	Version 1	Senast reviderad --	Dokumentinformation Dnr 306/19-168	Detta dokument gäller för Kommunens verksamheter

1. BEGREPP OCH TERMER

Civilt försvar – den verksamhet som statliga myndigheter, kommuner, landsting, privata företag och frivilligorganisationer genomför inför och vid höjd beredskap i syfte att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat ingrepp. Det civila försvaret är därmed inte en organisation.

Totalförsvar – den militära verksamhet (militärt försvar) och den civila verksamhet (civilt försvar) som behövs för att förbereda Sverige för krig.

Höjd beredskap – är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Regeringen får besluta om höjd beredskap om Sverige är i krig, krigsfara eller har varit i krig. Beslut kan avgränsas till ett specifikt område eller verksamhet.

Extraordinär händelse - definieras som en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Förmåga – här avser krishanteringsförmågan och förmåga i samhällsviktiga verksamheter att motstå allvarliga motstånd.

Geografiskt områdesansvar – inom ett geografiskt område finns ett organ som ansvarar för inriktning, prioritering och samordning av tvärssektoriella åtgärder före, under och efter en kris. Detta ansvar finns på tre nivåer; lokal nivå – kommun, regional nivå – länsstyrelsen och nationell nivå – regeringen.

Samhällsviktig verksamhet – en verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor:

- Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras, så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Risk – en sammanvägning av sannolikheten för att en händelse ska inträffa och de konsekvenser händelsen kan leda till.

Risk- och sårbarhetsanalys – en samlad analys av ett systems risker och sårbarheter.

Kritiska beroenden – beroenden som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. Sådana beroenden karaktäriseras av att ett bortfall eller en störning i levererande verksamheter relativt omgående leder till nedsättningar i funktioner, som kan få till följd att en extraordinär händelse inträffar.

Sårbarhet – de egenskaper eller förhållanden som gör ett samhälle, ett system, eller egendom mottagligt för de skadliga effekterna av en händelse.

Kris – en händelse som drabbar många människor och stora delar av samhället och hotar grundläggande värden och funktioner. Kris är ett tillstånd som inte kan hanteras med normala resurser och organisation. En kris är oväntad, utanför det vanliga och vardagliga. Att lösa krisen kräver samordnade åtgärder från flera aktörer.

Krisberedskap – förmågan att genom utbildning, övning och andra åtgärder samt genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris förebygga, motstå och hantera krissituationer.

Krishantering – med krishantering avser den mer omedelbara och operativa hanteringen av en händelse eller störning som inträffar i samhället.

Hot – omfattar en aktörs kapacitet och avsikt att genomföra skadliga handlingar. Ett hot kan även bestå av en händelse eller en företeelse som i sig framkallar fara mot något eller någon utan att det i sammanhanget förekommer aktörer med kapacitet och avsikt att orsaka skada.

Styrel – identifiering och prioritering av samhällsviktiga elanvändare Sociala risker – en social risk är sannolikheten för oönskade händelser, beteenden eller tillstånd med ursprung i sociala förhållanden och som har negativa konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt. Social oro – olika typer av utfall eller angrepp på det som samhällets institutioner ser som en önskvärd social ordning, det skyddsvärda.

Klimatanpassning – eller anpassning av samhället till ett föränderligt klimat handlar om att samhällets robusthet och förmåga att hantera klimatförändringarna måste öka, för att undvika kostnader i samband med de pågående klimatförändringarna.

Klimatförändring – är variationer av jordens klimat över tiden, lokalt eller globalt. När sådana iakttagna fluktuationer bildar en trend över tidsperioder som sträcker sig över alltifrån decennier till miljontals år, talar man om klimatförändringar.

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid en störning i samhället. Regeringen har tydliggjort att ansvarsprincipen även innebär att alla aktörer som berörs av en störning, direkt eller indirekt, som kan bidra till att hantera konsekvenserna har ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Ansvarsprincipen innebär också att aktörerna ska stödja och samverka med varandra, detta brukar kallas den utökade ansvarsprincipen.

Likhetsprincipen innebär att under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt. Verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

Med **närhetsprincipen** menas att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Det är alltså i första hand den drabbade kommunen som ansvarar för insatsen. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med regionala och statliga insatser.

Innehållsförteckning

1	Begrepp och termer	2-3
2	Beskrivning av Älvsbyns kommun och dess geografiska omr	5-7
3	Beskrivning av arbetsprocess och metod	8-10
4	Identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område	11-13
5	Identifierade kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamhet	14
6	Identifierade och analyserade risker för kommunen och kommunens geografiska område	15-21
7	Inträffade händelser	22-23
8	Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område	23-24
9	Behov av åtgärder med anledning av risk- och Sårbarhetsanalysens resultat	24-27

2. BESKRIVNING AV ÄLVSBYNS KOMMUN OCH DESS GEOGRAFISKA OMRÅDE

Älvsbyns kommun

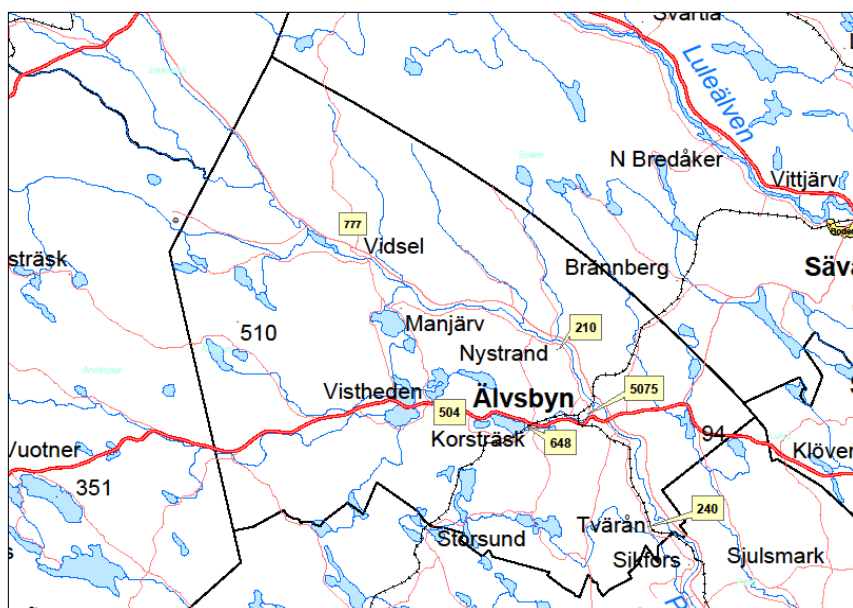
Älvsbyns kommun är beläget i södra delen av länet. Strax söder om polcirkeln, en knapp timmes bilresa bort från Luleå, Piteå, Boden och Arvidsjaur. Störst är centralorten Älvsbyn och de största byarna är Vidsel, Korsträsk och Visträsk. Kommunen är 1713 km², vilket gör det till Norrbottens minsta kommun till ytan. Avståndet till kusten från kommunens sydostligaste del är ca 30 km. Landskapet i Älvsbyn är starkt kuperat med berg och kraftigt nedskurna dalstråk som Piteälvens dalgång och det sjörika dalstråket kring Korsträsk och Visträsk. Högländet är barrskogsklätt och har en kullig morän-myrterräng.

Piteälven som flyter genom kommunen, är delvis vild och forsande och delvis lugnt rinnande, Storforsen är den mest besökta forsens i Norrbotten, ca 150 000 besökare varje år.

De två största arbetsgivarna förutom kommunen är Polarbröd och Älvsbyhus. Älvsbyns kommun är en organisation där verksamheten bedrivs både i förvaltnings- och bolagsform. Antalet anställda är ca 800

De personer som du möter ute i den dagliga verksamheten är anställda inom enheter och bolag. Det kan till exempel vara fastighetsskötare, bibliotekarier, elektriker, lärare, förskole- och hemtjänstpersonal.

Befolkningscentra

Infrastruktur

Inom Älvsbyns kommun finns två flygplatser som påverkar kommunen, den ena vid RFN ligger delvis inom Arvidsjaur kommun och den andra är Höghedens flygfält för segelflyg i närheten av centrala Älvsbyn. Inom en timmes resväg ligger två flygplatser till; Luleå airport utanför Luleå och Arvidsjaur flygplats.

Det finns väl utbyggd teknisk infrastruktur via fiber i hela kommunen genom Älvsbyns Stadsnät. ÄS täcker centralorten samt de tre största byarna Vidsel, Visträsk och Korsträsk i en redundant ring. Det finns även fiber till de flesta mindre byarna.

ÄS försörjer all kommunal verksamhet inklusive skola med kommunikation. Även de kommunala bolagens tekniska verksamhet använder ÄS för drift och övervakning. ÄS levererar kommunikationstjänster till företag och privatpersoner i ett öppet nät med externa tjänsteleverantörer genom Stadsnät i Samverkan (SiS).

Stambanan och Pitebanan som båda går genom centralorten skulle kunna förorsaka järnvägsolyckor med farligt gods. Det finns två tunnlar i Krokträsk/Bergträsk, dessa är 990 och 730 m långa. En olycka eller brand i dessa skulle bli en svår olycka.

I framtiden förväntas både gods- och persontrafik öka genom lokala tåg. Kollektivtrafiken utgår från ett resecentrum som finns vid järnvägsstationen.

Genom Älvsbyns kommun går även ett par viktiga transportleder som utnyttjas av pendlare, turism och näringslivet i stort, dessa är väg 94 och väg 374. Mycket farligt gods transporteras alltså genom samhället.

Kommunens organisation

Kommunen har två nämnder (Miljö- och byggnämnden, Valnämnden) och fyra utskott (Arbete- och omsorgsutskottet, Barn- och fritidsutskottet, Budgetberedningen, Personalutskottet) som ansvarar för myndighetsutövning samt att utarbeta lång- och kortsiktiga mål som ska ingå i kommunens strategiska plan. Målen för verksamheten ska vara tydliga och mätbara. Strategiska planen fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar för den dagliga verksamheten, men det är nämnderna/utskotten som ska följa upp och utvärdera den samt föreslå förändringar och omprioriteringar.

Kommunen har tre helägda bolag, moderbolaget heter Älvsbyns Kommunföretag AB. Därutöver finns två dotterbolag. Älvsbyns Fastigheter AB ansvarar för kommunens fastighetsförvaltning, markfrågor m m. Älvsbyns Energi AB, tillhandahåller fjärrvärme, renhållning, gator, vatten och avlopp.

Kommunens ansvar och uppgifter

Genom speciallagstiftningen har kommuner och landsting fått ansvar för viktiga samhällsfunktioner som oftast är obligatoriska uppgifter. Kommuner och landsting kan även fatta beslut om att utföra olika frivilliga uppgifter.

Kommunernas obligatoriska uppgifter:

- Social omsorg (omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg)
- För-, grund- och gymnasieskola
- Plan- och byggfrågor
- Miljö- och hälsoskydd
- Renhållning och avfallshantering
- Vatten och avlopp
- Räddningstjänst
- Civilt försvar
- Biblioteksverksamhet
- Bostäder

Sverige är indelat i 290 kommuner. I varje kommun finns en folkvald församling, kommunfullmäktige, som beslutar om kommunens egna frågor. Kommunfullmäktige utser i sin tur kommunstyrelsen, som leder kommunens verksamhet.

Kommunfullmäktige fattar beslut inom ett stort antal områden, som exempelvis grund- och gymnasieskola, förskoleverksamhet, äldreomsorg, vägar, vatten- och avloppsfrågor och energifrågor. Kommunerna utfärdar också olika typer av tillstånd, till exempel bygglov och utskänkningstillstånd.

Verksamheten finansieras genom kommunalskatter, statsbidrag och avgifter, och regleras främst i kommunallagen. Andra viktiga lagar för kommunerna är socialtjänstlagen, plan- och bygglagen och skollagen.

Kommunfullmäktige sammanträder vanligtvis ca 5 ggr/år. Sammanträdena är offentliga liksom protokollen från mötena. Man kan överklaga kommunala beslut genom antingen laglighetsprövning eller förvaltningsbesvär

3. BESKRIVNING AV ARBETSPROCESS OCH METOD

Uppdraget

Kommunen ska varje mandatperiod göra en analys av vilka extraordinära händelser som kan inträffa i fredstid och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten.

I arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser ska ingå att på ett systematiskt sätt identifiera, analysera och dokumentera om det finns sådana hot och risker inom verksamheternas ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området, samt att bedöma hur sårbar verksamheten är mot dessa.

Arbetet ska anpassas till verksamheternas behov och övriga förutsättningar.

Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) som redovisas skriftligen till länsstyrelsen.

I Älvsbyns kommun har uppdraget med risk och sårbarhetsanalysen letts av Risk- och säkerhets-samordnaren i samarbete med en riskhanteringsgrupp.

Följande verksamheter har representation i riskhanteringsgruppen i Älvsbyns kommun.

- Socialtjänsten
- Skolan
- Miljö- och bygg
- Räddningstjänsten
- IT-avdelningen (stadsnätet)
- Kostverksamheten
- Älvsbyns fastigheter och Älvsbyns energibolag

Arbetsprocess för risk- och sårbarhetsanalysarbetet

Sammanställningen av Älvsbyns kommuns risk- och sårbarhetsanalys är i huvudsak baserad på inventering och identifiering av risker och sårbarheter i de olika enheternas verksamheter.

Erfarenheter och lärdomar som gjorts vid övningar, seminarier och skarpa händelser, både inom den egna verksamheten och andras verksamheter har också vägts in i sammanställningen.

Som en del i grunden för denna sammanställning ligger också tidigare genomförda risk- och sårbarhetsanalyser.

Det finns en uppsjö av mer eller mindre standardiserade metoder för att identifiera och värdera risker.

Älvsbyns kommuns risk- och sårbarhetsarbete utgår i grunden från den så kallade FORSA-modellen men har i vissa delar anpassats efter verksamheten.

Material och underlag som använts för arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen

En del fackrapporter, statistik och händelserapporter från kommunens tjänstemän. Andra relevanta verksamheter exempelvis Räddningstjänsten i Älvsbyns kommun, har också använts som källor och underlag.

En del av materialet är baserat på lärdomar som gjorts hos andra myndigheter, kommuner och samhällsaktörer i samband med övningar, seminarier, utbildningstillfällen och skarpa händelser.

- Översiktlig kartering av stabilitetsförhållanden i Norrbotten län Älvsbyns kommun (Scandiaconsult, Räddningsverket 2005)
- Kartläggning av skyfalls påverkan på samhällsviktig verksamhet (MSB 694 – 2014)
- Översvämningskartering utmed Piteälven (MSB 2013)
- Älvsbyns kommun, Norrbottens län – förstudie och översiktlig kartering av stabiliteten i raviner och slänter i morän och grov sedimentjord

Dispositionen är baserad på MSB:s föreskrifter (MSBFS 2015:5) och allmänna råd om kommuners och landstings risk- och sårbarhetsanalyser

1. Beskrivning av kommunen och dess geografiska område
2. Beskrivning av arbetsprocess och metod
3. Identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område
4. Identifierade kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamhet
5. Identifierade och analyserade risker för kommunen och kommunens geografiska område.
6. Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område
7. Behov av åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat.

Kommunen sammanställer och rapporterar resultatet av sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalys till länsstyrelsen senast den 31 oktober under det första kalenderåret efter ordinarie val enligt följande uppställning:

Kommunen följer årligen upp sin risk- och sårbarhetsanalys och med utgångspunkt i denna bedömer kommunen sin generella krisberedskap. Uppföljningen och bedömningen inrapporteras till länsstyrelsen senast den 15 februari året efter vart och ett av mandatperiodens fyra år.

Avgränsning

Utifrån de identifierade och värderade riskerna inom kommunens ansvarsområde har en avgränsning skett. Att genomföra en förmåge- och sårbarhetsbedömning av alla identifierade risker och hot är tids- och resurskrävande och är inte rimligt att göra varje år. Detta innebär att

det blir viktigt att variera analyserade risker och hot från år till år så att fler områden analyseras över tid.

Notera att det finns risker och sårbarheter som, trots analysarbete, ännu ej upptäckts, och därför inte finns med i denna handling. Sannolikheten, att en viss händelse skall inträffa, kan också ha bedömts så låg att den därför lämnats utan åtgärd. Det är en sårbarhet i sig som kommunen måste leva med och skapa förmåga att hantera.

Sekretess och spridning av material

Denna risk- och sårbarhetsanalys är en öppen handling. Det finns ingen hemlig bilaga.

4. IDENTIFIERAD SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE

Älvsbyns kommun har utifrån myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning skapat en lista över samhällsviktiga verksamheter.

Redovisningen av identifierad samhällsviktig verksamhet utgår från nedanstående sektorer och funktioner.

Samhällssektor

Med samhällssektor avses i detta sammanhang de olika områden inom vilka viktiga samhällsfunktioner finns och samhällsviktig verksamhet kan identifieras.

samhällsfunktion

Viktig samhällsfunktion är ett samlingsbegrepp för de verksamheter som upprätthåller en viss funktionalitet. Varje sådan funktion ingår i en eller flera samhällssektorer och upprätthålls av en eller flera samhällsviktiga verksamheter.

Samhällsviktig verksamhet

Med samhällsviktig verksamhet avses de verksamheter, anläggningar, noder, infrastrukturer och tjänster som är av avgörande betydelse för upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner. Endast verksamhet som absolut behövs för upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner vid allvarliga händelser eller kriser bör identifieras som samhällsviktig.

Samhällsviktig verksamhet kan vara av nationell, regional eller lokal betydelse.

- Nationellt samhällsviktig verksamhet är verksamhet som vid ett bortfall eller störning i verksamheten kan leda till allvarliga nationella eller internationella konsekvenser.
- Regionalt samhällsviktig verksamhet är verksamhet som vid ett bortfall eller en störning i verksamheten kan leda till allvarliga regionala konsekvenser.
- Lokalt samhällsviktig verksamhet är verksamhet som vid ett bortfall eller en störning i verksamheten kan leda till allvarliga lokala konsekvenser.

Följande samhällsviktiga verksamheter har identifierats inom kommunens geografiska område:

Samhällssektor	Viktig Samhällsfunktion (ex.)	Samhällsviktig vht (ex.)
Energiförsörjning	El-leverantör, nätägare Drivmedel Fjärrvärme	Vattenfall AB Svenska kraftnät OKQ8, Gulf, Skogs Älvsbyns energi AB
Finansiella sektorn	Betalningstjänster kontanthantering	Sparbanken Nord, Handelsbanken
Handel och industri	Försörjning av livsmedel	ICA, Coop, Tempo
Hälsa- och sjukvård/ omsorg	Sjukvård/tandvård Vård- och omsorgsboenden och hemtjänst Gruppboenden(daglig verksamhet) LSS-boende Smittskydd djur Läkemedel Barnomsorg/skola	Region Norrbotten Älvsbyns kommun Älvsbyns kommun Älvsbyns kommun Distriktsveterinärerna Apoteket Hjärtat Älvsbyns kommun
Information, kommunikation	Lokal tv/radio, webben Tidningar Brev och paket Kommunikation Fibernät Kommunal information Radiokommunikation	Sveriges Radio (SR), SVT, Teracom, FaceBook Kuriren, NSD, Piteå-Tidningen Posten Telia, RAKEL, Fiberoperatör Älvsbyns kommun Rakel
Kommunalteknisk försörjning	Vatten, avlopp, avfall	Älvsbyns energi AB
Livsmedel	Distribution av livsmedel Livsmedelskontroll Centralkök (storkök) Livsmedelstillverkning	Dagligvaruföretag Älvsbyn Älvsbyn kommun Lantbrukare, Polarbröd

Offentlig förvaltning	Ledningsfunktion Begravningsverksamhet	Älvsbyns kommun Älvsby församling
Skydd och säkerhet	Alarmering Polisiär verksamhet Rättväsendet Räddningstjänst	SOS alarm Polisen Domstolar Älvsbyns kommun
Socialförsäkringar och trygghetssystem	Socialförsäkring Försörjningsstöd Socialjour POSOM	Försäkringskassan Älvsbyns kommun Älvsbyns kommun Älvsbyns kommun
Transporter	Kollektivtrafik Vägunderhåll	Länstrafiken i Norrbotten Taxibolag Bussbolag Trafikverket, Älvsbyns kommun Entreprenörer väghållning

5

5. IDENTIFIERADE KRITISKA BEROENDEN FÖR KOMMUNENS SAMHÄLLS- VIKTIGA VERKSAMHET

Med kritiska beroenden menas beroenden som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. De karaktäriseras av att ett bortfall eller en störning i levererande verksamheter relativt omgående leder till funktionsnedsättningar som kan få till följd att en extraordinär händelse inträffar. Den drabbade verksamheten kännetecknas av att den saknar uthållighet, redundans och möjlighet att ersätta eller fungera utan den resurs som fallit bort.

Kritiska beroenden återfinns hos de flesta av kommunens samhällsviktiga verksamheter inom följande områden:

- Bränsle
- Information
- Kapital, varor och tjänster
- Personal
- El
- Infrastruktur
- Kommunikation
- Värme och vatten
- Datakommunikation

Tiden för infallande av händelsen och när påverkan är kritiskt för samhällsviktiga verksamheter kan variera stort beroende på årstid, tid på dygnet, väderförhållande och andra faktorer. Tiden kan vara från 3 timmar upp till 1 vecka i vissa fall.

6. IDENTIFIERADE OCH ANALYSERADE RISKER FÖR KOMMUNEN OCH KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE.

Identifierade risker

Älvsbyns kommun har identifierat ett antal risker som kan innebära stora störningar i samhällsviktiga verksamheter, dessa risker har sitt ursprung från riskinventeringen som kommunen genomförde enligt metoden i FORSA modellen.

Älvsbyns kommun har valt att följa anvisningarna som länsstyrelsernas norrlänssamverkan Nordsam, föreslår för att använda frekvens av sannolikhet. Detta är en kvantitativ beskrivning med hjälp av en rankingskala och intervaller för att bedöma sannolikheten.

Nivå	Beskrivning	Frekvens
1	Mycket låg sannolikhet	< 1 gång per 100 år
2	Låg sannolikhet	1 gång per 50-100 år
3	Medelhög sannolikhet	1 gång per 10-50 år
4	Hög sannolikhet	1 gång per 1-10 år
5	Mycket hög sannolikhet	>1 gång per år

Bedömning av konsekvens

När kommunen har identifierat konsekvenserna av riskerna har man använt följande beskrivning av nivåerna, enligt anvisningarna som länsstyrelsernas norrlänssamverkan, Nordsam, föreslagit.

Nivå	Konsekvenser	Beskrivning
1	Mycket begränsade	Små direkta hälsoeffekter, mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot enskild samhällsfunktion.
2	Begränsade	Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner.
3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.

Alla dessa risker, utom extrem väderlek, kan vara ett resultat av en annan typ av händelse men konsekvenser kvarstår, t.ex. ett sabotage mot ett vattenverk eller kopparstöld av en ledning, resultatet är avbrott på vatten eller el. Naturen har sin egna gilla gång, däremot kan naturen förorsaka nästan samtliga av nämnda riskerna. Extrem väderlek - är ett samlingsnamn för olika typer av metrologiska påfrestningar. Det kan handla om storm, tromber, stora snö- och vattenmängder som kan ge höga flöden, extrem eller långvarig kyla/värme eller en kombination av dessa. Väder är också en av riskerna som är svårt att förebygga eller skapa robusthet i, det enda vi kan göra är att skapa redundans i följderna av extrem väderlek.

1 Värmeavbrott

Fjärrvärmens försörjer 90 % av alla hyresrätter hos Älvsbyns Fastigheter, 95 % av alla villor i tätorten och stora delar av kommunens verksamheter, om en driftstörning eller en läcka i systemet skulle ske drabbar det stora delar av kommunen och dess innevånare. Om detta dessutom inträffar under vinterhalvåret när det är kallt kan det förorsaka stora störningar i viktiga samhällsfunktioner.

Värmeverket är även till viss del beroende av processvatten från dricksvattennätet och en större vattenläcka eller vattenbrist orsakar ganska snabbt ett effektbortfall på ca 50%.

2 Elavbrott

Användandet av el till nästan alla funktioner har gjort oss sårbara ifall ett avbrott skulle ske. Vi är beroende av el i allt från dörrar till driften av pumpstationer till vatten. Få hushåll har idag någon typ av reserv för att värma sig eller att laga mat, vi kan inte längre upprätthålla våra basala behov utan ström. Ett stort och långvarigt strömavbrott under vinterhalvåret skulle kunna förorsaka stora påfrestningar på kommunens resurser för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner. Även för näringslivet i stort. Kommunen kanske måste upplåta lokaler till värmestugor. Delar av kommunal verksamhet har tillgång till reservkraft. Portabla elverk finns inte i kommunen.

Det finns reservkraft på Nyberga, Fluxen, Älvåkra och Kommunhuset samt Ugglan.

För köket på Älvåkra finns uttag för att koppla in ett portabelt elverk om vi införskaffar ett.

Information har skett ut till medborgarna som använder fjärrvärme, om att de bör skaffa reservkraft till värmepumpen. Då klarar de att hålla värmen i fastigheten trots strömbortfall.

Människan är anpassningsbar och idag har individen anpassat sig till att inte längre lagra information, kunskap, utan förlitar sig på att datorer och dess system ska fungera så att vi alltid har tillgång till den information vi behöver. Vad händer då om vårt informationssystem slås ut, var ska vi då hitta den information vi behöver för att lösa ett problem. Många tekniska övervakningssystem är numera också uppkopplade, vilken gör denna typ av infrastruktur känslig för övriga samhällsfunktioner.

Felavhjälpning i stadsnätet sker idag under ordinarie arbetstid. Det finns ingen strukturerad jourverksamhet övriga tider, vilket kan skapa problem för verksamheter och bolag, då omedelbar felavhjälpning inte kan garanteras på kvällar och helger.

Inom ramen för kommunens informationssäkerhetsarbete pågår f n arbete med att ta fram avbrottsplaner, kontinuitetsplaner och förvaltningsmodell.

Det åligger respektive verksamhet att ta fram planer och rutiner för att säkerställa verksamheten vid eventuella driftstörningar eller bortfall av IT-system.

Stadsnätet, som försörjer såväl kommunal verksamhet som företag och privatpersoner med IT-infrastruktur påverkas i olika grad av elavbrott. De största noderna har tillgång till avbrottsfri kraft (UPS) samt elverk, mindre distributionsnoder har UPS som räcker någon/några timmar medan de minsta noderna inte har någon reservkraft alls.

3 Tele/mobilavbrott

Kommunikation och information är a och o för krishantering. Utan förmedlad information blir besluten uteslutet fattade på kvalificerade gissningar och spekulationer. Dessutom är larmkedjan mellan civila personer och SOS Alarm, räddningstjänst, ambulans, smittskydd, polis, förgiftningscentraler, kommuner, m.m. till stor del beroende av mobil- och fast telefoni.

Numer är även vissa kritiska kommunala system, beroende av mobilnätet tex Trygghetslarm inom Hemtjänsten.

Det finns flera leverantörer när det gäller telefoni. RAKEL-systemet som används av blåljusmyndigheterna är ett ganska säkert system även vid strömbortfall, kan definitivt användas i en sådan situation. Räddningstjänsten har 12 bärbara RAKEL-terminaler som kan användas.

4 Vattenavbrott/ Vattenbrist

Vatten är inte bara ett basalt behov för människor och djur det är även viktigt för att förhindra smittspridning. Det är även viktigt produktionsmässigt, ur brandsynpunkt och vid sanering. Ett stort avbrott på vår vattentillgång skulle kunna innebära stora påfrestningar för kommunen.

Låga grundvattennivåer innebär t.ex. att överkapaciteten och därmed leveranssäkerheten minskar.

Stationära och mobila elverk finns hos Älvsbyns Energi för att att hålla igång de stora vattenverken.

5 Höga flöden

Höga flöden är flödesvariationer i naturliga vattendrag. Flödet i våra vattendrag bestäms huvudsakligen av hur mycket nederbörd som faller, samt hur mycket som avdunstar. Beroende på det geografiska läget och årstiden lagras en del nederbörd på marken som snö, i sjöar och vattendrag som ytvatten eller i marken som grundvatten. Denna magasinering påverkar också

flödet i vattendragen. Flödet har ofta en säsongsvariation med en vårfloed i samband med snösmältningen och en höstflod, som uppkommer i samband med den normalt högre nederbörd som inträffar under perioden juli-september.

I oreglerade vattendrag, dvs sådana som saknar dammar, uppkommer därför höga flöden regelbundet.

Förutom de direkta skador på egendom som inträffar i vattendragets närhet uppkommer även sekundära skador på exempelvis vägar och broar. Skred och ras som följd av översvämningar kan leda till nedsatt framkomlighet, vilket resulterar i problem för försörjning och evakuering etc.

Andra följder kan bli att vatten och avloppssystem slås ut samt att det blir en ökande risk för sjukdomsspridning.

6 Ras och skred

Enligt resultaten från SMHI:s klimatberäkningar väntas temperaturer, nederbörds mängder och antalet dagar med extrem nederbörd att öka i ett framtida klimat. Detta kommer till att leda till förändrade flöden i vattendragen. Ökad nederbörd och högre flöden ger ökad erosion i vattendragen samt en högre grundvattennivå och ökade portryck i marken. Detta kan öka benägenheten för skred och ras.

I Älvsbyn finns flera ställen runt Piteälven och mindre vattendrag där det eroderar med ras som följd.

För Piteälven har i en översiktlig skredriskutredning som Räddningsverket har genomfört tio bebyggelseområden i kommunen utpekats som möjliga riskområden för skred.

Tre områden i kommunen har i en särskild utredning utförd av MSB pekats ut som riskområde för slamströmmar som kan hota bebyggelse. Dessa kan uppstå när vatten som samlats efter nederbörd/snösmältning tar med sig jord- och grusmaterial från högre belägna platser mot områden nedanför.

7 Stor trafikolycka

Stor trafikolycka med många skadade kräver stora resurser både i insatsen och omhändertagande av människor. Stor trafikolycka med tunga fordon som fraktar kemiska ämnen och produkter skulle innebära en stor påfrestning för kommunen. Kan medföra att kommunen kan bli belastad genom informationsbehov och psykosocialt omhändertagande (POSOM).

8 Järnvägsolycka

Järnvägsolycka med många skadade kräver stora resurser både i insatsen och omhändertagande av människor. Olycka med tåg som fraktar kemiska ämnen och produkter skulle innebära en stor påfrestning för kommunen. Sker en tågolycka i någon av de två tunnlarna som finns i Bergträsk så kompliceras olyckan ytterligare.

9 Brand i byggnad

En storskalig brand i en allmänbyggnad under verksamhet skulle kunna leda till en extraordinär händelse. Man tvingas evakuera och i värsta fall flytta hela verksamheter till andra ställen. Några exempel kan vara brand i samhällsviktiga anläggningar som värmeverk, ställverk, viktiga ledningnät eller uppställningsgarage för bussar. En stor brand i en skola ställer även till det för kommunen och skolbränder är inte en ovanlig företeelse i Sverige.

10 Drivmedelsbrist

Vid en bristsituation av drivmedel kan det bli aktuellt att prioritera om bränsletillförseln och detta skulle bara vara möjligt genom avtal eller att kommunen väljer att använda sig av lagstiftningen ”extraordinär händelse” för att få möjlighet att omfördela resurserna. Detta för att upprätthålla de basala behoven hos de som vistas i kommunen. Det vill säga, transporter och kommunalteknisk försörjning så som mat, vatten, värme och mediciner m.m.

11 Kärnkraftsolycka

Runt om i Sverige och i utomlands, främst då i Barentsregionen, finns ett antal kärnkraftverk som kan utgöra ett hot. Alla dessa kan vid en olycka påverka oss, beroende på väderförhållanden. Tjernobyl är ett exempel på detta. Konsekvenserna kan bli långvariga och skada människor, djur, och natur. Det finns snart ett ntt kärnkraftverket i Finland och är placerat i Pyhäjoki, 16 mil öster om Skellefteå - på andra sidan Bottenviken.

Sannolikheten för en kärnteknisk olycka är låg men konsekvenserna skulle ändå kunna bli katastrofala i samband med en olycka inom Barents geografiska område. Radioaktiva och nukleära ämnen transporteras genom länet. Dessutom används sådana ämnen vid sjukhuset. Enligt Strålsäkerhetsmyndigheten är ett stort problem i beredskapen för händelser med radioaktiva ämnen i synnerhet antagonistiska händelser och att räddningstjänsten i allmänhet inte har någon praktisk erfarenhet från ”vardagsolyckor”, eftersom olyckor med radioaktiva ämnen inträffar ytterst sällan. Dessutom har Norrbotten län inte samma kunskap om kärntekniska olyckor som kärnkraftslänen, vilket utgör en sårbarhet. Erfarenheter från händelserna i samband

med jordbävningen i Tohoku, Japan 2011 och de efterföljande konsekvenserna för kärnkraften i framförallt Fukushimaområdet, visar också att det finns en stor oro och informationsbehov hos allmänheten även i områden långt ifrån där händelsen inträffar. Osäkerhetsbedömningen för risken med en kärnteknisk olycka värderas som hög.

12 Stora skogsbränder

Vi har upplevt tre större skogsbränder under de senaste tretton åren. Bodträskfors 2006 var då den största branden i modern tid i Sverige (1900 hektar). Sen tog det till 2014 när en skogsbrand utbröt i Västmanland som blev större än Bodträskfors (13 800 hektar).

Sommaren 2018 utbröt minst ett 50-tal skogsbränder i Sverige som tillsammans omfattade 25 000 hektar skog, knappt en promille av Sveriges totala 28 miljoner hektar skog. Under sommaren utfördes cirka 7000 räddningsinsatser i terrängmark till följd av skogsbränderna och de lokala räddningstjänsterna fick i många fall stöd från både nationellt och internationellt håll. Bränderna inträffade efter en period av långvarig torka och ihållande höga temperaturer. Flera olika klimatvariabler som förväntas ändras i framtiden torde inverka på skogsbrandsituationen i Sverige. Den potentiella brandsäsongen bör bli förlängd som en direkt följd av stigande medeltemperatur. Skogsbrandsäsongen väntas förlängas 10–30 dagar här uppe i norr.

13 Extrem väderlek

Är ett samlingsnamn för olika typer av meteorologiska påfrestningar. Det kan handla om storm, tromber, stora snö- och vattenmängder som kan ge höga flöden, extrem eller långvarig kyla/värme eller en kombination av dessa. Väder är också en av riskerna som är svårt att förebygga eller skapa robusthet i, det enda vi kan göra är att skapa redundans i följderna av extrem väderlek.

14 Pandemi/epidemi

En pandemi är en världsomfattande smittsam sjukdom som sprider sig genom befolkningsgrupper över ett stort område, till exempel en kontinent, eller i hela världen. en epidemi är en smittsam sjukdom med stor spridning inom ett mer begränsat geografiskt område på en enskild ort, i ett enskilt område, i flera områden eller i en eller flera nationer. en pandemi/epidemi kan få stor påverkan på samhället som helhet när ett stort antal människor insjuknar. hälso- och sjukvården samt den kommunala omsorgen kan utsättas för stor belastning under en längre tid. ett stort antal arbetsplatser kan drabbas av personalbortfall som kan ge problem i många verksamheter. stora delar av landet kan drabbas samtidigt, liksom stora delar av vår omvärld. om nyckelpersoner som arbetar inom samhällsviktig verksamhet blir smittade kan det påverka verksam-

heten och samhället negativt. det kan även bli brist på medicin och utrustning. I mars 2009 drabbades världen av en influensa, som visade sig ha orsakats av en ny typ av influensavirus a(h1n1).

15 Epizooti och zoonos

I ett förändrat klimat och med människor som reser allt mer finns en ökad risk för sjukdomar orsakade av bakterier, virus och parasiter. Allt fler transporterar och importerar sällskapsdjur som kan medföra sjukdomar som smittar mellan människor och djur, och som ännu inte är etablerade i Sverige. Jordbruksverket har det övergripande ansvaret för djurhälsan och för att bekämpa smittsamma djursjukdomar. Vissa beslut i denna hantering kan delegeras till länsstyrelserna. Länsstyrelsen ansvarar för det förebyggande smittskyddet när det gäller djur i länet och samordnar bekämpningen av vissa allvarliga smittsamma sjukdomar. En del är väldigt smittsamma och får stora konsekvenser för djuren och djurhållningen, så kallade epizootier (till exempel blåtunga samt mul- och klövsjuka). Andra sjukdomar smittar mellan djur och människor och kan orsaka allvarliga sjukdomar på människor, så kallade zoonoser (till exempel salmonella, tuberkulos och rabies).

7.INTRÄFFADE HÄNDELSER

Översvämningen 1995

Under juni månad 1995 drabbades stora delar av boenden i närheten av Piteälven av extremt höga flöden. Det blev dramatiska dygn då piteälven snabbt steg till en historisk nivå. Varningsmeddelanden från SMHI i slutet av maj gav inga direkta farhågor, första larmet kom dock den 3 juni då en husägare rapporterade att vattnet från älven trängt in i huset. Under dagarna som följde steg vattnet otroligt snabbt, man fick börja evakuera ett 15-tal året runt bostäder, stänga delar av Storforsenområdet och både hotellet i Älvsbyn och kommunhuset tog in vatten som följd av vattenflödet i Korsträskbäcken som har förbindelse med Piteälven. Reningsverket och en vägbank för bron var i riskzonen. Totalt stod ett 100-tal byggnader mer eller mindre under vatten. Den 9 juni började dock vattennivån att sjunka. Räddningstjänsten samarbetade med alla kommunala avdelningar och hade regelbunden kontakt med Länsstyrelsen i Norrbotten. Man kunde konstatera att det fanns en god beredskap utifrån de förutsättningar man förfogade över.

Lekenskolan branden 2009

En våldsam brand förstörde Lekenskolan. En söndagkväll startade en brand som kom att ödelägga Lekenskolan i Älvsbyn. En 15-årig pojke anhölls misstänkt för mordbrand.

Larmet om branden som tros ha startat i en soptunna kom runt klockan 21 på söndagen. En person som bor i närheten av skolan hade sett att det brann och larmade SOS. Räddningstjänst

från Älvsbyn, Vidsel och Piteå arbetade med släckningen men branden utvecklades till en totalbrand.

Kring 20 brandmän arbetade med att bekämpa elden i skolan som haft cirka 160 elever i årskurserna 1-5. Ingen människa kom till skada. Undervisningen ställdes in dagarna efter branden men man kom snabbt igång i och med att man hade en kallställd skollokal som man iordningställde. Där huserade elever och personal sedan branden och fram till att en ny skola stod färdigbyggd.

Skogsbränderna 2018

Sommaren 2018 fick hela Sverige en varm och solig sommar. I större delen av Götaland och Svealand var det den varmaste sommaren som uppmätts. Det var även en av de tio soligaste somrarna som registrerats och förutom i delar av norra Norrland var den i allmänhet torr. Det förekom väldigt lite nederbörd i stora delar av Sverige. Det gjorde att brandrisken tidvis nådde rekordhöga nivåer på många håll. Så även i Norrbotten, den 17 juli utfärdade länsstyrelsen eldningsförbud i hela Norrbotten som bestod i tre veckor.

Under juli 2018 drabbades Gävleborgs län, Jämtlands län och Dalarnas län av stora och svårsläckta skogsbränder. Flera byar fick utrymmas i samband med bränderna. Totalt eldhärjades 25000Ha skog och Sverige tog emot internationell hjälp från Norge, Danmark, Litauen, Tyskland, Polen, Frankrike, Italien. Norrbotten drabbades av ett femtiotal bränder under en vecka, cirka 20 bränder samtidigt. Yta som eldhärjades var ca 1000 Ha, var av den största var 350 Ha. Älvsbyns kommun blev relativt förskonade från större bränder, i Älvsbyns kommun hade vi 7 skogsbränder där en av bränderna betraktas som något större resterande i mindre omfattning. De kommunala resurserna användes också i andra drabbade kommuner i Norrbotten.

2 flygolyckor 2017

2017 drabbades Älvsbyn av två st flygolyckor med 5 månaders mellanrum.

Den första flygolyckan (24 april) var ett mindre privat flygplan med två personer ombord. Planet störtade i stort sett direkt efter start från ett privat flygfält i Pålsträsk. Båda personerna skadades svårt i olyckan.

Den andra (26 september) var en helikopter med två personer ombord som undersökte kraftledningarna. Efter att helikoptern varit ner och tankat på Höghedens flygfält, störtade den strax efter start och slog ned på en åker i närheten. En av piloterna dog, den andra blev svårt skadad. Båda hemmahörande i Polen.

8. BESKRIVNING AV IDENTIFIERADE SÅRBARHETER OCH BRISTER I KRISBEREDSKAP INOM KOMMUNEN OCH DESS GEOGRAFISKA OMRÅDE.

I det här kapitlet beskrivs de sårbarheter och brister i förmåga som framkommit vid identifiering av kritiska beroenden, identifierade och analyserade risker samt vid bedömning av kommunens generella krisberedskap. Även övriga identifierade sårbarheter och brister i förmåga som framkommit vid inträffade händelser, genomförda övningar samt övrigt analysarbete beskrivs nedan.

En generell sårbarhet är att förebyggande åtgärder kan vara väldigt kostsamma och därför kan de vara svåra att finansiera inom kommunal ekonomi. Det finns en svårighet att bedöma en investerings nytta på lång sikt i förhållande till kostnaden.

Sårbarheter och brister:

- ✓ Behov av fördjupad analys avseende skydd av samhällsviktig verksamhet och dess kritiska beroenden
- ✓ Kontinuitetsplanering/reservrutiner saknas i en del samhällsviktiga verksamheter
- ✓ Kraftiga skyfall leder till stora problem i dagvattenhanteringen och i spillvattenhanteringen
- ✓ Begränsad möjlighet att hantera värmeböljor med höga temperaturer ute på äldreboenden
- ✓ Förmågan att hantera terrorattack eller CBRNE-händelse i kommunen är begränsad

- ✓ Samhällsviktig verksamhet saknar kommunikationsverktyg vid bortfall av telefoni, manuella rutiner finns
- ✓ Trygghetslarm kan upphöra att fungera vid störningar
- ✓ Drivmedelsbrist leder till stora störningar i samhällsviktig verksamhet
- ✓ Samhällsviktig verksamhet är beroende av fungerande IT-system
- ✓ Hot och våld i skolmiljö kan vara svårt att förebygga och hantera

9. BEHOV AV ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV RISK- OCH SÅRBARHETSANALYSENS RESULTAT

Genomförda och planerade:

Trygghetspunkter, arbete pågår och träffar med byaföreningarna är gjorda och kommunen kommer att kunna använda byastugorna som trygghetspunkter ute i byarna, tyvärr saknas reservkraft så vid långvarigt el bortfall är det Fluxen, kommunhuset, Nyberga, Ugglan och Räddningstjänsten som är aktuellt som kommunal värmestuga eftersom där finns reservkraft.

Civilt försvar, enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016-2020 är planeringen återupptagen, information o utbildning pågår, registerkontroller på nyckelpersoner är genomförd,

krigsplanering av personal är inte påbörjad men kommunledningen och HR avd är informerade och planering pågår.

Handlingsplan värmebölja/höga temperaturer

Handlingsplan är framtagen som ett underlag för Socialtjänsten och hälso- och sjukvårdens agerande vid höga värmebölja/höga temperaturer.

Klimatanpassningsplan

Extrema väderhändelser förväntas öka med anledning av klimatförändringar. Älvsbyns kommun och de kommunala bolagen behöver därför göra en klimatanpassningsplan som omfattar alla kommunala verksamheter och bolagens verksamheter. Planen behöver innehålla fysiska åtgärder för hantering av extrema värmeböljor, stora skyfallsmängder och översvämningar, bl a i Piteälven och Korsträskbäcken, extrema snömängder och stormar.

Informationssäkerhet

Brister inom informationssäkerhetsområdet är påtalade i en granskning som är gjord, ur detta har det skapats/tillsatts en info säk grupp som arbetar febrilt för att få fram en handlingsplan till hösten och så fort som det är möjligt ha styrdokument på plats.

Kostverksamheten

Produktion kan vid behov ske vid samtliga tillagningskök inom kommunen dvs Timmersvansens fsk, Västermalms fsk, Åsens fsk, Fluxenköket och Älvåkraskolan Största kapacitet har Fluxenköket och Älvåkraskolans kök. Om behovet finns kan man göra om Vidsels skolkök till tillagningskök. Det ska vara en enkel tillagning, alternativt serveras kallt.

Idag har kostenheten inget lager för att klara en ev kris.

Pågående utmaning: Var finns det utrymme för ett livsmedelslager där vi kan förvara livsmedel med lång hållbarhet som kan förvaras i rumstemperatur?

Livsmedelsval ska vara lätt att transportera och servera. Innehålla så lite allergener som möjligt. Det finns förslag på livsmedelslager vid kris via livsmedelsverkets hemsida för livsmedelslager för offentliga kök.

Pågående dialog med ortens butiker, om hur de kan hjälpa kommunen med livsmedelsförsörjningen.

Samtliga skolmatsalar kan nyttjas för servering av måltider.

Det behövs mer personal för tillredning och servering av frukost, mellanmål och kvällsmål samt för tillagning och servering av lunch och middagar, diskning och lokalvård.

Utmaning; Finns det reservkraft och/eller nödvattenaggregat för att klara produktion och servering?

Transport av färdig mat samt varor till frukost och mellanmål är nödvändig.

Dialog med våra leverantörer vad de har för strategier gällande att tillhandahålla och transportera livsmedel.

Samarbeta med andra kommuner

Vi ser över hur vi kan etablera samarbeten med kollegor i länet eller närområden – vilka kapaciteter finns i grannkommuner.

Kunskapshöjande åtgärder

En webbutbildning till alla anställda i informationssäkerhet. Kontinuerlig utbildning och övning av krisledningen utifrån antagen plan.

Riskinventering

Kommunens inrättade riskhanteringsgrupp träffas ett antal gånger per mandatperiod och tillsammans arbetar man med riskinventering.

Samverkan

Fortsätta att prioritera arbetet med samverkan i alla former. Kommunen ska samverka med andra aktörer för att uppnå minsta möjliga påfrestning på samhället.

Älvsbyns kommun deltar i ett antal samverkansformer inom krisberedskapsområdet. Länets beredskaps- och säkerhetssamordnare träffas två gånger per år i ett forum, BD-säk för att diskutera/dela med sig av erfarenheter inom krishantering, skydd mot olyckor och andra gemensamma säkerhetsfrågor.

Styrel

Om efterfrågan av el är större än tillgången kan vi drabbas av elbrist, om det inträffar är risken för att elförsörjningen kollapsar stor.

Under de senaste tio åren har det varit nära att inträffa vid tre tillfällen. För att skydda den svenska befolkningen och dess tillgångar har regeringen beslutat att energimyndigheten ska utveckla och införa ett system för styrning av el till prioriterade användare vid kortvarig elbrist (styrel). Idag kan Svenska Kraftnät, som en sista åtgärd vid elbrist, beordra bortkoppling av delar av elnäten för att minska förbrukningen. Det leder till att alla elanvändare inom stora geografiska områden drabbas av elavbrott. Alla elanvändare i det bortkopplade området drabbas, även sam-

hällsviktiga verksamheter. Sjukhus och vitala anläggningar för elektronisk kommunikation står alltså inför samma risk att bli bortkopplade som till exempel vanliga hushåll eller obebodda sommarstugor.

Styrel handlar om att kommuner och elnätsföretagen tillsammans ska identifiera och planera för hur samhällsviktiga elanvändare ska prioriteras vid elbrist. Arbetet och planering av Styrel går i cykler om 4 år.

Vattentillgång och VA- och avloppsnätet

Älvsbyns energi har tillsammans med Älvsbyns kommun upprättat en VA-strategi som är antagen av politiken och planen ska utmytna i konkreta planer för vatten- och avlopp i framtida Älvsbyn.

Älvsbyns Energi arbetar även med att säkerställa vattenskyddsområden. Arbeta pågår också med att få till en reservvattentäkt.

Säkerhetsskyddsplanen

Enligt säkerhetsskyddsförordningen ska varje kommun ha en säkerhetsskyddsplan som bygger på en säkerhetsanalys. Säkerhetsanalysen som innehåller en utredning om sekretess med hänsyn till rikets säkerhet och vilka anläggningar som kräver ett säkerhetsskydd. Säkerhetsskyddsplanen för Älvsbyns kommun är politiskt antagen i oktober 2011. Säkerhetsskyddschef tillika risk- och säkerhetssamordnare har under en tid fortbildat sig i säkerhetsskyddsfrågor. Ny säkerhetsskyddsanalys ska arbetas fram och plan för det arbetet är påbörjad.

Rakel

Rakel är införd helt i räddningstjänsten och även på den kommunala ledningsplatsen är det installerat. I krissituationer kan räddningstjänsten bistå energi- och fastighetsbolaget med Rakel.
